

ශ්‍රී ලංකේය සමාජයේ නූතනත්ව ප්‍රවේශය : නූතන සිංහල ප්‍රබන්ධ ආණුත විමර්ශනයක්

ඇඟාරු කුමුදු කරුණාරත්න රණවිර

Abstract:

Due to the socio-economic transformation that took place in the country during the colonial era, the traditional social institutions that had been active in the country until then were replaced. Accordingly, the development of a new socio-economic system as a result of the new social institutions and its activities was largely completed during the British rule. That is, the modern era of Sri Lankan history began in the early nineteenth century. This study examines how the reality of Sri Lankan society's entry into modernity is recreated in contemporary Sinhala fiction. The theory here is based on the methodology of the study of Sociology of Literature, as well as the theory of Marxist literature, as well as the Subaltern study approach. Data analysis was performed according to the qualitative data analysis methodology. The new cities that emerged as industrialization and urbanization, or modernization, became the centre of vast

centres such as businesses and government institutions in the country, and as a whole they had the potential to influence all aspects of people's lives. On the one hand, the modern literature that emerged in Sri Lanka as a result of the colonial process was completely different in content as well as ideology from the pre-colonial literature. This modern literature recreated a set of new social experiences and examined how Sinhala fiction was able to reliably recreate reality.

Keywords: *Industrialization, Modernity, Pre-Colonial Society, Colonial Society, Sinhala Fiction*

යතුරු පද : කාර්මිකරණය, නුතනන්වය, පූර්ව යටත්විෂ්ටත සමාජය, යටත්විෂ්ටත සමාජය, සිංහල ප්‍රබන්ධය

හැඳින්වීම :

සාහිත්‍යය යනු ඩුදු නිර්මාණකමක ක්‍රියාවලියක් පමණක් නොව සමාජ ප්‍රතිච්‍රිතියෙන ක්‍රියාවලියක් ද වේ. සමාජයිය සාහිත්‍ය අධ්‍යායන මාර්ගය (**Sociology of Literature**) අනුව කානියෙහි අන්තර්ගතය තන්කාලීන සාමූහික විද්‍යානයේ පර්යාවලෝකනයක් සේ සැලකෙන බැවිනි (**Goldmann,1975:160**). සාහිත්‍ය කළා ඩුදු ආකස්ථික ප්‍රපාංචයක් හෝ නිර්මාණකරුවාගේ කේවල මතෙක්භාවයන් නිරුපණය කරන්නක් නොව ඒවා බිජි වූ දුගයේ සමාජ සංස්කෘතික පදනමෙහි පිළිබඳවක් වන බව සාහිත්‍යවේදින්ගේ මෙන්ම සමාජ හා මානව විද්‍යාඥයන්ගේ ද පිළිගැනීමයි (පුරවේර,1982:18,21,30). ඒ අනුව කිසියම් සමාජයක නිශ්චිත කාල වකවානුවක රැවිත සාහිත්‍ය කානි මගින් එම දුගය විශ්වසනීයත්වයෙන් හා තත්වානුරූපීව නිරුපණය වන්නේදියී විමර්ශනය කළ හැකිය. අදාළ දුගයෙහි එකී සමාජයේ ක්‍රියාත්මක වන සමාජ සංස්ථා හඳුනා ගැනීමෙන් සංස්ථාපන සමාජය විග්‍රහ කර ගත හැකිය.

එකුන් විසිවන සියවසේ ලාංකේය සමාජ ව්‍යුහයේ සිදු කෙරුණු ප්‍රතිසංස්කරණ හේතු කොටගෙන මෙරට සමාජය නුතනන්වය අත් කර ගැනීමෙහි සමත් විය. බවහිර අධිරාජ්‍යවාදී පාලකයන් යටතේ ආරම්භ වූ සමාජ ආර්ථික ක්‍රමයක වර්ධනය බොහෝ දුරට පූර්ණන්වයට පත්

වූයේ ලිතානා පාලන සමයෙහිදීය. ඒ අනුව දහනවචන සියවස මූල් භාගයේ දී මෙරට ඉතිහාසයේ තුළතන යුගය ආරම්භ වූ සේ පිළිගැනේ (De Silva, 1881 : 244, විකුමසිංහ, 2012 : 185).

පෘතුගිසින්ගේ ආගමනයෙන් පසුව මෙරට වෙරළබඩ තීරයෙහි ක්‍රියාත්මක වූ යුරෝපීය වාණිජවාදී අර්ථතුමය ලංකාවාසීන් තුළ මූල්‍යමය විද්‍යානයක් ඇති කරවීමෙහි මෙන්ම දේශීය ප්‍රභු ස්තරය තුළ ඉඩම් පුවමාරු රටාවක් ජනිත කිරීමෙහි ද හේතු විය. එසේ වූවද මේ වාණිජ වරිනාකම මත ඉඩම් විකිණීමේ ක්‍රමය සාම්ප්‍රදායික සමාජ ව්‍යුහය පූර්ණ වශයෙන් විපර්යාසයට ලක් කිරීමෙහි සමන් නොවුණි (Bandarage (1982) 1985 : 83). මේ ද්විත්ව අර්ථ ක්‍රමය හේතුවෙන් මෙරට සමාජාර්ථික පරිස්ථිරයෙහි ඇති වූ ගැටුව වර්ෂ 1833 කෝල්ඛබාසක්-කැමරන් ප්‍රතිසංස්කරණවලින් නිදහස් ආයෝජන පක්ෂයට ජය අත්වීමෙන් විසඳුණි. මේ මගින් සිදුවූයේ මෙරට ධනේශ්වර සමාජ ක්‍රමය සඳහා නෙතික, දේශපාලනීක සහ විද්‍යානමය පසුවීම සකස් කරමින් සිංහල සමාජය මත ධනේශ්වර පන්ති සම්බන්ධතා ආරෝපණය කිරීමකි (ද සිල්වා, 1970:406-410).

මෙසේ දහනවචන සියවසෙහි මෙරට සමාජයෙහි සිදු වූ විපරිවර්තනය ලාංකේය සමාජය තුළතනත්වයට පත් කිරීමේ ප්‍රවේශය ගොඩනැගිය. මෙම සමාජ වෙනස්වීම් තත්කාලීන සිංහල ප්‍රබන්ධකරුවන්ගේ අවධානයට යොමුව ඇති ආකාරයන්, එකී සමාජ යථාර්ථය ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමෙහිලා ඔවුන්ගේ ගක්‍රතා සහ සීමාවනුත් භදුනා ගැනීම මේ ලිපියේ අරමුණයි.

පර්යේෂණ ගැටුව :

යටත්විජ්‍ත යුගයෙහි මෙරට සමාජ ව්‍යුහයේ සිදු කෙරුණු ප්‍රතිසංස්කරණ හේතුවෙන් ඇති වූ ලාංකේය සමාජය තුළතනත්වයට එලැංශීම තත්කාලීන ප්‍රබන්ධවලින් නිරුපණය වන්නේ කෙසේද?

පර්යේෂණ අරමුණු :

19 වන සියවසෙහි මෙරට සිදු වූ සමාජ විපරිවර්තනය හේතුවෙන් සිදු වූ තුළතනත්ව ප්‍රවේශය තත්කාලීන ප්‍රබන්ධවලින් නිරුපණය වේදායි විමසීම.

ලොංකේය සමාජය තුනනත්වයට ප්‍රවේශ වීම හේතුවෙන් මෙරට සමාජයේ සිදු වූ නවීකරණය හා කාර්මිකරණය වැනි ධනේශ්වර සමාජ ස්ථියාකාරකම්වල ස්වභාවය සිංහල ප්‍රබන්ධ කතාවෙහි ප්‍රතිතිර්මාණය වන්නේ කුමනාකාරයෙන් දැයි විමර්ශනය කිරීම.

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය :

මූලික වගයෙන් සාහිත්‍යමය මූලාශ්‍රය මත පදනම් වූ අධ්‍යයනයක් වන මේ සඳහා වර්ෂ 1866 සිට 1925 දක්වා සිංහල ප්‍රබන්ධ කතාවෙහි ආරම්භක යුගයට අදාළ ප්‍රබන්ධ ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය වෙයි. අධ්‍යයනයට අදාළ මූලික නායාය ලෙස සමාජීය සාහිත්‍ය අධ්‍යයන නායාත්, මාක්ස්වාදී නායාය සහ පැක්වාත් යටත්විල්ත නායායික ප්‍රවේශය මෙන්ම නිරපුහු අධ්‍යයන ප්‍රවේශය ද අවශ්‍ය පරිදි භාවිත කෙරේ. දත්ත විශ්ලේෂණය සඳහා ගුණාත්මක දත්ත විශ්ලේෂණ විධි ක්‍රමය ඉවහල් කොට ගැනුණි.

සාහිත්‍ය විමර්ශනය :

අපගේ අධ්‍යයනයට අදාළ යුගයෙහි සමාජාර්ථික මෙන්ම දේශපාලනීක පසුබිම සම්බන්ධයෙන් සිදු කෙරී ඇති පුරුව අධ්‍යයන කිහිපයක් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරනු ලැබේ. කොල්වින් ආර. ද සිල්වා විසින් 1941 දී ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද '**Ceylon Under the British Occupation (1795-1833)**'. කඩිය මූලික වගයෙන් මෙරට බ්‍රිතාන්‍ය පාලනයේ ආරම්භක යුගය සම්බන්ධයෙන් සිදු කරන ලද පර්යේෂණයකි. මෙරට බ්‍රිතාන්‍ය පාලන සමය හා සම්බන්ධ 1795 සිට 1833 දක්වා වූ කාල පරාසයේ මෙරට දේශපාලන, පරිපාලන හා ආරථික අංශයන්හි බ්‍රිතාන්‍ය මැදිහත්වීම් පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක අධ්‍යයනයක් මෙහි ඉදිරිපත් කොට තිබේ. සාම්පූද්‍යයික අර්ථ කුමය වෙනස්වීමත් අහිනව නීති පද්ධතියක් හඳුන්වා දීමත් හේතුවෙන් මෙරට සමාජාර්ථික තත්ත්වයෙහි කිසියම් වෙනසක් ඇති කිරීමෙහි ආරම්භක පියවරක් තැබූ යුගයක් පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් වීම හේතුවෙන් එකී වෙනස්වීම් පෘථිවී ලෙස ප්‍රකාශයට පත් වූ යුගය ඇසුරෙන් සිදු කෙරෙන මෙම අධ්‍යයනයට පසුබිම සකසා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් මෙම අධ්‍යයනය ඉවහල් විය.

බලිලිව.එම.ඩී.ඩී. අන්ද්‍රාදිගේ 'Sri Lankan Subordinates of the British (Andradi : 2011) නමැති පර්යේෂණ කානිය මෙරට බ්‍රිතාන්‍ය පාලනය යටතේ පැවති වසර විස්සක් පාදක කොට ගත්තකි. මේ මගින් මෙරට ඉංග්‍රීසි උගේ ලාංකිකයන් විවිධ වෘත්තීන් මගින් බ්‍රිතාන්‍ය පාලනයට සම්බන්ධ වූ ආකාරය විමසා බැලෙන අතර පරිපාලන වාර්තා, සංගණන වාර්තා ආදි වූ මූලාශ්‍රය හාවිත කොට තිබේ. පරිපාලන සේවය, තීති අංශය, ලිපිකරු සේවය, මහජන වැඩ දෙපාර්තමේන්තුව, දුම්රිය හා වෙනත් කාර්මික සේවා, වෙවදා සේවය හා පාසල් සම්බන්ධ තනතුරු ආදිය මගින් නවීකරණය වූ සමාජයේ ක්‍රියාකාරීත්වය විමසා බැලෙයි. මෙසේ වෘත්තිය හා බැඳී ආර්ථික හා සමාජ තත්ත්ව සහිත අභිනව සමාජ කොටස් බිජිවීම එතෙක් පැවති තත්ත්වයෙහි කිසියම් විපරයාසයක් ඇති කිරීමෙහි සමත් විය. ඒ අනුව සමාජ විව්‍යාපා පිළිබඳ අභිනව තත්ත්ව අධ්‍යයනය මගින් මෙරට සමාජය තුළතනත්වයට පත්වීමෙහි ක්‍රියාවලිය නිරීක්ෂණයෙහි අවකාශ ලබා දෙන අධ්‍යයනයක් ලෙස මෙකි ගුන්පය වැදගත් වේ.

අපගේ අධ්‍යයනයට අදාළ යුගය නියෝජනය කරමින් මෙරට යටත්විජත සමාජාර්ථික තත්ත්වය විමර්ශනයට ලක් කළ කානියක් ලෙස අයෝකා බණ්ඩාරගේගේ 'ශ්‍රී ලංකාවේ යටත්විජතවාදය' කානිය ද වැදගත් වේ. බ්‍රිතාන්‍ය වතු වග ආර්ථිකය හා යටත්විජත දේශපාලන අධිකාරිය ලංකාවේ උඩරට පුදේශවලට බලපෑ ආකාරය මෙමගින් අධ්‍යයනය කර තිබේ. බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුව හා කුදාරට සමාජය ආරම්භක සම්බන්ධතා ඇති කරගත් කාලය වන 1833-1886 අතර වූ අඩියවසක කාල පරිවිශේෂය මෙම අධ්‍යයනයට පසුබීම් වෙයි. මෙය බ්‍රිතාන්‍ය දේශපාලන අධිකාරිය ක්‍රමානුකූලව මුල් බැසුගත් මෙන්ම වතු ආර්ථිකය ස්ථීර පදනමක් මත ස්ථාපිත වූ කාලය ද වේ. එමෙන්ම අමුදව්‍ය නිෂ්පාදකයකු ලෙස ලංකාව දනවාදී ලෝක ආර්ථිකයට ඇතුළත් වූයේ ද මෙම කාල පරිවිශේෂයේ දිය (බණ්ඩාරගේ 2005 : 21). දහනව වන ගනවර්ෂයේ උඩරට පැවති දේශීය ආර්ථිකයත් අභිනව දේශපාලන, ආර්ථික ව්‍යුහයත් අතර අන්තර්කරණයක් පිළිබඳව ඉදිරිපත් කරන ලද නිශ්චිත එතිභාසික තොරතුරු සංග්ලේෂණය කිරීමෙන් අනතුරුව විවිධ න්‍යායාත්මක දාෂ්ටීකෝණවලින් ඇගයීමට ලක් කිරීමත් හේතුවෙනි.

ශ්‍රී ලංකික ධනේශ්වරයක් බිජිත්මට පාදක වූ සමාජරුවික මෙන්ම දේශපාලනික හේතු විමර්ශනය කරමින් 1830-1940 දක්වා කාල පරාසය අලා කුමාරි ජයවර්ධන විසින් රචිත 'සොක්කන් ලොක්කන්' වූ වගසි' කතිය ද අප අධ්‍යයනය සම්බන්ධ වැදගත් වන්නා වූ සමකාලීන / පූර්ව අධ්‍යයනයකි. මේ මගින් බ්‍රිතාන්‍ය පාලන අවධියෙහි මෙරට නව ධනේශ්වරයේ ප්‍රහාරය හා වර්ධනය සිදු වූ ආකාරය විභාග කෙරේ. ඒ අනුව මෙරට ධනපති ක්‍රමයේ ස්වභාවය, දේශීය ධනේශ්වරය ඒකරායි කර ගත් ආරම්භක ප්‍රාග්ධනයේ ස්වභාවය හා නව පංතියේ කුල, ජනවාරික, ආගමික හා ස්ත්‍රී-පුරුෂ සංයුතිය මෙන්ම සමාජ තරාතිරම, අනන්‍යතාව, දේශපාලන බලය සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අධිතිය මෙන්ම රට වූ උනන්දුව ද විමසා බලයි. අහිනව ප්‍රාග්ධන නිමියන්ගේ බිජිත්මන් සමගම කුලය මත පදනම් වූ පැරණි ගුම විහෘණය අහියෝගයට ලක් වූ ආකාරය ද මෙහි දී විමර්ශනය කෙරේ. සමස්තයක් ලෙස ගත් කළ බ්‍රිතාන්‍ය යුගයෙහි මෙරට සිදු වූ සමාජරුවික පරිවර්තනය සම්බන්ධයෙන් වූ පාපුල විග්‍රහයක් වීම මෙන්ම මාක්ස්වාදී න්‍යාය ඇසුරෙන් යටත්වීම්ත ලංකාවේ සමාජරුවික විපරිවර්තනය විශ්ලේෂණය කිරීමේ විද්‍යාත්මක ප්‍රවේශයකට ප්‍රවිෂ්ට වීම හේතුවෙන් ද මෙම අධ්‍යයනය වැදගත් වේ.

හේමා ගුණතිලක විසින් රචිත "The Rise of the Sinhala Novel and the Changing Socio-Economic Structure: Kalyani Journal of Humanities & Social Sciences of the University of Kelaniya, නම් ගාස්ත්‍රීය සගරාවේ ප්‍රකාශයට පත් විය. 1866 සිට 1910 දක්වා මෙරට ප්‍රබන්ධකරණයේ තියුතු ප්‍රධාන නිර්මාණකරුවන්ගේ නිර්මාණ ඇසුරෙන් සිදු කළ මෙම අධ්‍යයනයෙහි දී අයිසැක් ද සිල්වා, කන්නන්ගර දේවගැනීතුමා, බෙන්තොට ඇල්බට් සිල්වා, සයිමන් ද සිල්වා, එම්.සී.එල්. පෙරේරා සහ පියදාස සිරිසේෂ්‍ය යන ලේඛකයන් කත්‍රවරියගේ අවධානයට ලක්වී තිබේ. බ්‍රිතාන්‍ය පාලනයන් සමග මෙරට ඇති වූ සමාජරුවික විපරිවර්තනය පසුව්ම කොට ගෙන නවස මාර්ගයක වර්ධනය වෙමින් විකාශනය වූ නූතන සිංහල ප්‍රබන්ධ සාහිත්‍ය යුගය කොටස් තුනකට බෙදා දක්වමින් කත්‍රවරුන්ගේ ජ්වන හා සමාජ පසුව්ම නිර්ණය කොට ගැනීම මෙහි කැපී පෙනෙන ලක්ෂණයකි.

පසුබිම :

නුතනත්වය :

නුතනත්වය යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ මානව ඉතිහාසයේ සුවිශේෂී යුගයක් පිළිබඳවයි. එය විද්‍යාත්මක වින්තනයේ පුද්ගලවාදය, කාර්මිකරණය සහ තාක්ෂණික සංවර්ධනය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම සහ ඇතුළුම් සාම්ප්‍රදායික සාරධර්ම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම මගින් සංලක්ෂිත වූ යුගයකි (<https://www.tutorzu.net>sociology>topics> modernity 2021.03.29>). නුතනත්ව ක්‍රියාවලිය ක්‍රමයෙන් හාවිතාවට අවතිරීම වූයේ යුරෝපය වාණිජකරණයේ ඔබිබට ගමන් කොට ආසියාවේ, අපිකාවේ, ලතින් ඇමරිකාවේ දන සම්පත් හා මිනිස් ගුම්ය කොල්ලකම්න් ඒවා ආධාරයෙන් ස්වකිය මහද්වීපයේ දනවාදය ගොඩනගා තහවුරු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ක්‍රමයෙන් ආරම්භ වීමත් සමගය. ඒ අනුව නුතනත්වය යනු අපරදිග සම්පාදනය වී පෙරදිගට පැමිණි ක්‍රියාවලියකි (දේශී, 2007:03). නුතනත්වය යන්නෙහි සමානය අර්ථය කාර්මිකරණයයි. කාර්මිකරණය යන්නෙන් නව සොයා ගැනීම්, මහාපරිමාණ නිෂ්පාදන හා නව නිෂ්පාදන යන්න අර්ථ ගැනීවේ (දේශී, 2016:25). මේ අනුව නුතනත්වය සාමාන්‍යයෙන් අර්ථ දක්වනුයේ පැංචාත් සාම්ප්‍රදායික අවධිය ලෙසයි. මේ අනුව වැඩවසම ක්‍රමය හෝ කාමිකාර්මිකභාවයෙන් මිදි දනවාදය, කාර්මිකරණය, සඩුද්ධීකරණය හා ජාතික රාජ්‍ය යන තත්ව හා ආයතන ඇසුරින් නුතනත්වය ස්ථාපනය විය (Barker, 2005 : 444).

නුතන සමාජය තැනහොත් කාර්මික ඩිෂ්ට්‍රාවාරය යන යෙදුම් කෙටි ව්‍යවද සුවිශාල සිතුවමක් මැවීමට සමත් වේ. එය ලෝකය පිළිබඳ ආකල්ප සමුහක් හා සම්බන්ධ වේ. ලෝකය මිනිස් මැදිහත් වීමෙන් වෙනස් කළ හැකිය යන ආකල්පය එහි ප්‍රධාන වේ. එමෙන්ම එය ආර්ථික ආයතන සමුහයක් සමග ද සම්බන්ධ වේ. කාර්මික නිෂ්පාදන හා වෙළඳපෙළ ආර්ථිකය ඒ හා සම්බන්ධ වේ. එමෙන්ම දේශපාලන ආයතන සමුහයක් ද රේට සම්බන්ධ වේ. මේ ලක්ෂණවල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් නුතනත්වය පුරුව සමාජ ක්‍රමවලට වඩා ගතිකත්වයකින් යුතු වේ. එය වඩා තාක්ෂණික වූ, වඩා සංකීරණ වූ ආයතනවලින් සුසඳී සමාජයකි. එය අතිතය දෙසට වඩා අනාගතය දෙසට යොමු වූ සමාජ ක්‍රමයකි (Giddens, 1998 : 94).

සිමිත තාක්ෂණික වර්ධනයකින් යුත්ත සාම්ප්‍රදායික සමාජවල බහුතර ජනයා කෘෂිකර්මාන්තයෙන් ජීවත්වූහ. මේ සාම්ප්‍රදායික සමාජයෙහි ද නගර තිබුණ ද ඒවා පුදෙක් පරිපාලන කේත්ද හෝ වෙනත් එළිඛාසික වැදගත්කමකින් යුතු ඒවා විය. කාර්මිකරණය රු කියා උත්පාදකයක් වීම හේතුවෙන් ඒ වන විට බිජි වී තිබු නගර පූර්ව තත්ත්වය අතික්මණය කරමින් කාර්මිකරණය හා නාගරිකරණය මගින් අනිතව ස්වරුපයෙන් යුත් නගර ලෙස ගොඩනැගුණ (දෙප්පී, 2007 : 04). මෙසේ ගොඩනැගුණු නව නගරවල රුකියා අවස්ථා නිර්මාණය වීමේ වෙශය ශිසු වූ අතර එහෙයින්ම නාගරිකරණ ලක්ෂණ ද ප්‍රකට විය. කාර්මිකරණය විසින් ප්‍රවාහනයන්, සන්නිවේදනයන් සහස්‍රිකරණයට ලක් කළේය. අනින් පසින් තුළනනත්වයේ ගමන් සගයා වූයේ දෙනවාදයයි. මේ අනුව කාර්මිකරණය, නාගරිකරණය සහ දෙනවාදය ඇසුරෙන් ලාභක්ය සමාජය තුළනනත්වයට ප්‍රවේශ වූයේ බ්‍රිතාන්‍ය පාලන සමයේදීය. රට පූර්වයෙන් මෙරට ක්‍රියාත්මක වූයේ මධ්‍යසාලීන වැඩවසම් කුමයයි. යටත්විෂ්ත සමාජ විග්‍රහයේ දී පූර්ව යටත්විෂ්ත සමාජයට සාපේක්ෂ වශයෙන් මෙකි ලක්ෂණ ප්‍රකට කළ යුගය මෙරට තුළනනත්වය අත්වේදී යුගයයි.

ලාභක්ය සමාජය සහ තුළනනත්වය :

ක්‍රි.පූ. 5 වන සියවසේ පමණ ආර්යයන්ගේ පැමිණීමත් සමගම මවුන්ගේ සමාජ සංස්ථා, සංවිධාන හා වාරිතු මෙන්ම සමාජ උසස් පහත් බව සම්බන්ධ ඇගැසීම් ද මෙරට ස්ථාපනය විය (එල්ලොවල, 1969:11). වර්ෂ 1905 දී පානුගිසින් මෙරට මූහුදුබඩ ප්‍රදේශ ස්වකීය අණසකට යටත් කර ගන්නා තෙක්ම සමස්තයක් වශයෙන් මුළු රටම සම්ප්‍රදායානුගත සමාජයක් ලෙස පැවතුණි. එනම් පාර් යටත්විෂ්ත ලංකාවේ පැවති කෘෂිකර්මය හා වාරිමාරග කුම පදනම් කර ගත් ශිෂ්ටවාරය සාම්ප්‍රදායිකත්වය හා බැඳී පැවතුණි. රාජ්‍ය පාලනය යටතේ රුපුගේ බලය අසීමිත වූවකි. එහෙත් මහුගේ පාලනය සම්බන්ධ කටයුතු පෙර සිරින් අනුව ඉටු කිරීම අවශ්‍ය වූවකි (ද සිල්ව, 1981:45). එපමණක් නොව සමස්ත සමාජ ජීවිතයෙන් ද සාම්ප්‍රදායිකත්වය විද්‍යාමාන විය. ආර්ථික ජීවිතය පාර්මිපරික කෘෂිකර්මය මත රඳුණි. මහනුවර යුගය වන විට වඩා පැහැදිලිවම සාම්ප්‍රදායික කෘෂි අර්ථ කුමය වැඩවසම් රාමුව මගින් වඩා ගක්තිමත් විය. සේවා වෙනුවෙන් ගෙවීම් කරනු

ලැබුවේ මූදලින් තොට ඇතැම් අවස්ථාවල දී හාණ්ඩ හා ඉඩම්වලිනි. වැඩවසම් ක්‍රමය යටතේ සැම පුරවැසියෙකුම රුපතුමා හා ප්‍රාදුන්ද ජනයා වෙනුවෙන් රාජකාරී කිරීම අනිවාර්ය විය. මෙය කුල පදනම අනුව සකස් වී තිබුණි. ඒ ඒ කුලයට අයන් කාර්යය නිරවචනය වී තිබුණි. (කුමාරස්වාමි, 1964:20-24, Thambiah, 1963:66). කුමන තත්ත්වයක් යටතේ වුවද ඉඩම් සාම්ප්‍රදායික සමාජයක් ප්‍රධාන ජ්‍යෙෂ්ඨාය මාර්ගය වූ අතර ඉන් ඉපැලුණු ආදායම රුපයේ ප්‍රධාන ආදායම් මූලය වේ (ආරයාල, 1962:320).

මේ අනුව පෘතුගියින් ලංකාවට පැමිණෙන විට කුල ක්‍රමය හා සබඳ වැඩවසම් ක්‍රමයක් මෙන්ම රාජ්‍යත්වය හා බුදු දහම මගින් තීරණය කරන ලද සාම්ප්‍රදායික සමාජයක් පැවතුණි (Fernando, 1979 : 29, Wickramasinghe, 1995:17). පෘතුගියි, ලන්දේසි පාලන කාලයට සාපේක්ෂව ඉංග්‍රීසි පාලන සමයේ දී මෙරට සම්ප්‍රදායානුගත සමාජය ක්‍රමයෙන් වෙනස් වීමට ලක් විය. බ්‍රිතාන්‍යයන්ගේ දේශපාලන, ආර්ථික හා නෙත්තික ප්‍රතිපත්ති මධ්‍යගත කොටගත් නිවේකරණය හේතුවෙන් තත්තාලින සමාජය වෙනස්වීම්වලට විවෘත විය. සමාජ විපරිවර්තන කාරකයක් ලෙස 'නිවේකරණය' සුවිශේෂ වන අතර ඒ මගින් විශේෂීත වෙනස්වීම් සිදුවන ක්‍රියාවලියක් මෙන්ම, පුද්ගලයන් අතර සහයෝගීන්වය මගින් ස්වභාවධර්මය පුළුල් ලෙස පාලනය කෙරෙයි (Rustow, 1967 : 5-8). මේ අනුව සමාජ ජ්‍යෙෂ්ඨයේ සැම අංශයකම ඇති වන අඛණ්ඩ වෙනස්වීම් ක්‍රියාවලිය නිවේකරණය ලෙස හැඳින්වේ (Eisesnstadt, 1966 : 18). සමාජයක ජ්‍යෙෂ්ඨවන පුද්ගලයන්ගේ ජ්‍යෙෂ්ඨ රටාව හා ඔවුන්ගේ වැඩ කටයුතුවල සිදුවන සංකීර්ණ වෙනස්වීම් ජාලය නිවේකරණය ලෙස ගැනෙන අතර වැටුම් ගුම බලකායේ වර්ධනය, මූල්‍ය වෙළඳපාලක් ඇතිවීම, සම්ප්‍රදායානුගත විශ්වාස හා ආකල්ප මෙවනස්වීම් ආදියෙන් එය සමන්විත වේ (Kearney, 1999: 57).

බ්‍රිතාන්‍යයන් විසින් මෙරට ඇති කරන ලද වතු වැවිලි අර්ථ ක්‍රමය මගින් ඇති වූ වෙනස්කම් මෙරට නිවේකරණයේ මාවතට ප්‍රාවේග වීමේ ප්‍රබල සාධකයකි. ලංකාවේ ආර්ථික තත්ත්වය කාර්මික එකක් බවට පෙරලිමේ මූල පිරුණේ වතු වැවිලි අර්ථ ක්‍රමය ඇරුණීමන් සමගය. අපනයනය කෙරෙන ප්‍රධාන වෙළඳ ද්‍රව්‍ය සකස් කිරීමෙහිලා මුල් පියවර ගනු ලබන්නේ වතුවලම හෝ ඒවා සම්පයෙහිය (මලිවර, 1963 : 156). 1880-1910 අතර කාලයෙහි බෙහෙවින් වර්ධනය

වූ වතු වගාව දේශීය කර්මාන්තය අනිහාවා වැවිලි අර්ථ ක්‍රමය ව්‍යාප්ත විමෙන් රට නව මගකට යොමුවේමේ අවකාශ විවර වූ අතර වතු අර්ථ ක්‍රමයට සරිලන ගුම බලකායක් රට අභ්‍යන්තරයෙන් සපයාගත තොඟැකිවේමෙන් අඩු කුලියට දකුණු ඉන්දියානු වැටුප් ග්‍රමිකයන් ගෙන්වා ගත් අතර මුදල් භුවමාරු අර්ථ ක්‍රමයක් ක්‍රමයෙන් ස්ථාපිත විය. ලංකාවේ බැංකු ක්‍රමයක ආරම්භය ඇති විමට බලපෑම් කරන ලද්දේ වතු වගාවේ සංවර්ධනයන්, රට සමාන්තරව වැඩුණු ආයාත වෙළඳ කටයුතුය. වතුකරයේ අවශ්‍යතා හා ආයාත වෙළඳ කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය මුදල් සැපයීමට ද විදේශීය ලැබේම් භුවමාරු කිරීමේ අතරමැදි කටයුතු තුවු කිරීම සඳහා ද බැංකුවල අවශ්‍යතාව පැනනැගුණි (බණ්ඩාරගේ, 2007 : 115 - 116). මෙකි වැවිලි අර්ථ ක්‍රමයෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස දුම්රිය හා මහාමාර්ග ව්‍යාප්ත වීමන්, මුදුන් ශිල්පය වර්ධනය වීම, මෝටර රථ ප්‍රවාහනය ඇරුණීම, දුරකථන හා විදුලි පණිව්‍ය සේවා ව්‍යාප්තියන් සමඟ ප්‍රධාන තගරය හා ප්‍රත්‍යන්ත ප්‍රදේශ අතර සඛධාන වර්ධනය වීම සාම්ප්‍රදායික සමාජ අනන්‍යතා ව්‍යාරථ කිරීමෙහි හේතු විය.

ඉංග්‍රීසි භාෂාව පදනම් කොටගත් බටහිර අධ්‍යාපන ක්‍රමය මෙරට සැලකිය යුතු සමාජ-සංස්කෘතික හා ආර්ථික විපරිවර්තනයකට හේතු විය. එතෙක් සාම්ප්‍රදායික සමාජයෙහි ක්‍රියාත්මක වූ දේශීය භාෂාව, කාචා සාස්ත්‍රය, ආයුර්වේද ආශ්‍රිත විෂයයන් උගත්වන ආරාමික මධ්‍යස්ථාන වෙනුවට වඩාත් ලොකික විෂයක්ෂේත්‍ර ආශ්‍රිත අධ්‍යාපනයක් ලබාදීමෙහිලා අනිනව පාසල් පද්ධතියක් ගොඩනැගීම ඉංග්‍රීසින්ගේ අභ්‍යාය විය. ඒ අනුව ඉංග්‍රීසි, ග්‍රීක්, ලතින් වැනි භාෂාන් ගණිතය වැනි විද්‍යාත්මක විෂයනුත් හඳුන්වා දුන් අතර අවසන නව අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ ප්‍රතිඵල ලෙස නව සමාජ ස්තරායන රටවක් ගොඩනැගුණි. ඉංග්‍රීසි අධ්‍යාපනයෙන් එල ලැබුවන්ට රජයේ උසස් තනතුරු සඳහා අවකාශ විවෘත වූ අතර ඉංග්‍රීසි අධ්‍යාපන අවස්ථා අභිම වූ බහුතරයක් ද බිභිවිය (Wriggins, 1980 : 30). ඒ අනුව විසිවෙනි සියවසෙහි ආරම්භක යුගයේ මෙරට එතෙක් උසස් යැයි සම්මත වූ කුල සාමාජිකයන් මෙන්ම අවස්ථා කුල සාමාජිකයේ ද අධ්‍යාපනය ලැබූ ප්‍රතිද්ධයේ අතර කැපී පෙනුනහ (Fernando, 1979 : 33-34). ඒ අනුව මෙතෙක් පැවති සාම්ප්‍රදායික කුල ක්‍රමය වෙනුවට පන්ති ස්තරායන ක්‍රමයක් බිභිවිම මෙම ඉංග්‍රීසි අධ්‍යාපනයේ ප්‍රතිඵලයක් විය.

එශ්‍රින්හාසිකව තුතනත්ව ක්‍රියාවලිය මතුවන්නේ නාගරීකරණය හා කාර්මිකරණ ක්‍රියාවලිය සම්ගය. පසුකාලීනව නැව්‍යකරණය විසින් දේශපාලන ක්‍රමයේ ද වෙනස්කම් ඇති කරනු ලැබේණ. මෙම නව දේශපාලන ක්‍රමය සාම්ප්‍රදායික දේශපාලන ක්‍රමයෙන් ඉදුරාම වෙනස් විය (ද සිල්වා, අත්තනායක, 2016:27). මෙරට නව පරිපාලන යාන්ත්‍රණයක් නැතහෙත් නිලධාරී ක්‍රමයක් ද හඳුන්වා දෙන ලද්දේදේ ගැඹුසින් විසිනි. සුදුසුකම් මත නිලධාරීන් පත් කරමින් මෙරට සිවිල් සේවයක් ආරම්භ කළ අතර ඒ මගින් නව සංවිධාන සංස්කෘතියක් ද ඇති කරන ලදී. මෙසේ අහිනවයෙන් බිජි වී ව්‍යාජ්‍යත වී ගිය නිලධාරී යන්ත්‍රණය මෙරට පරිපාලන නැව්‍යකරණයේ ලක්ෂණයක් විය. මෙසේ ආර්ථික, දේශපාලන, අධ්‍යාපනික හා පරිපාලන ක්ෂේත්‍රවල එතෙක් ක්‍රියාත්මක වූ සාම්ප්‍රදායික අනන්‍යතා බිඳවැවීමත්, මෙරට සමාජය තුතනත්වයට පත්වීමත් යටත්වීම්ත යුගයෙහි දී සිදු විය. එනම් ප්‍රධාන වශයෙන් 1833 කේර්ල්බාසක් කුමරන් ප්‍රතිසංස්කරණත් සම්ගිනි. ඒ අනුව මෙසේ නවත්වය පිළිබඳ අදහස් සහ එහි ලක්ෂණ ලාංකේය සමාජයට ප්‍රවීෂ්ට වීම තුතන සිංහල සාහිත්‍යයෙහි ප්‍රහවය ඇත්වීමට මෙන්ම පූර්ව යටත්වීම්ත යුගයේ මෙරට බිජි වූ කතා කළාව නවත දිගානතියක් ඔස්සේ වර්ධනය වීමට ද හේතු විය. ඒ අනුව විද්‍යාන්වාදී ලෝක දාෂ්ටීයක සීමා අතිතුමණයෙහි අපොහොසත් වූ නිර්මාණත්මක සාහිත්‍යය, පුද්ගල හා සමාජ අත්දැකීම් විෂය කොටගත් අහිනව පරාසයක ප්‍රවේශයන් වෙත විතැන් වන්නට විය. එහි ප්‍රතිච්ලියක් ලෙස අහිනව සාහිත්‍යාංශයක් ලෙස බිජි වූ සිංහල ප්‍රබන්ධ කතාව තත්කාලීන සමාජ ජීවීතය හා සම්බන්ධ අනුහුතින් විෂය කොට ගනිමින් යථාර්ථවාදී සාහිත්‍ය යුගයක ආරම්භය සලකුණු කිරීමෙහි සමත් විය.

සාකච්ඡාව :

යටත්වීම්ත යුගයෙහි සිදු වූ සමාජාර්ථික පරිවර්තනයන් සමගම විශේෂයෙන් 1833 කේර්ල්බාසක් ප්‍රතිසංස්කරණවල ප්‍රතිච්ලිල ලෙස රාජකාරී ක්‍රමය අහෝසි කිරීම හේතුවෙන් රාජ්‍යත්වය සතු වූ ආර්ථික ඒකාධිකාරීය අහියෝගයට ලක් විය. එමෙන්ම කුල නැතහෙත් ගිල්ප ගේණි මත පදනම්ව ක්‍රියාත්මක වූ පාරම්පරික වෘත්තීය තත්ව විස්තාපනය විය. ඩුවමාරු ආර්ථිකය වෙනුවට මුදල කේන්දු කොට

ගත් අර්ථ කුමයක් ආදේශ විය. මේ නව අර්ථ කුමයෙහි එලදායී සාමාජිකයන් වීමට ප්‍රවේශ මාරුග ද්‍රව්‍යකි. එනම් නව අධ්‍යාපන කුමය මගින් ලබා ගත හැකි රැකියා අවස්ථා වෙත එළැඳිමෙන් ලබන ආර්ථික ශක්තිය මෙන්ම වතු වගා / වැවිලි අර්ථිකයෙන් හෝ අරක්ෂා රේන්ද හෝ මිනිරන් පතල් වැනි අභිනව ආර්ථික උත්පාදන මාරුගවලින් ලබන ව්‍යාපාරික අවස්ථා වශයෙනි. කුතන ප්‍රබන්ධකරුවා මෙම නව ආර්ථික තත්ත්වය අඩු වැඩි වශයෙන් ප්‍රතිනිර්මාණය කොට ඇති ආකාරය හඳුනාගත හැකිය. මෙම ප්‍රබන්ධවල සූලබ වශයෙන් හමුවන ප්‍රධාන වරිත අධ්‍යාපනයෙන් හෝ ව්‍යාපාර මගින් ඉහළ ආර්ථික තත්ත්වයක් වෙත ප්‍රවේශ වූ ප්‍රදේශලයෝ වෙති.

1923 රජිත බද්ධ වෛවරය හෙවත් නැත්දා සහ ලේලි නම් ප්‍රබන්ධයෙහි යටත්වීම්ත අධ්‍යාපනයෙහි එල ලබා ඉහළ රැකියාවක් වෙත එළැඳි හැරී තම තරුණයකු නීරුපණය කෙරෙයි. අවසාන විභාගයෙන් සමර්ථ වූ තරුණ නීතියෙකු වූ ඔහු ධනවතෙකි. ගෞෂ්ම්යාධිකරණයේ නීතියෙක් මෙන් දුවුරා කොළඹ උසාවියේ කටයුතු කරන්නට පටන් ගත්තේය (ඡ්‍රැන්දාස, 1923 : 73).

මාරුවින් විකුමසිංහගේ මේරිගුවේ නීරුපිත ‘විෂ්තරණ’ නම් තරුණයා එංගලන්තරය ගොස් බැරුස්ටර් විභාගය සමත් වී පැමිණියෙකි. ‘ලැවිසන් නීලකාන්ත’ ද එම විභාගය සමත් කොට එංගලන්තරයේ වසර හතරක් ව්‍යාසය කොට පැමිණියෙකි. ‘පෝල් කළමුලැරිය’ ද පෙරක්දේරු විභාගය සමත් වූවෙකි (විකුමසිංහ, 1925 : 31, 54, රණසිංහ 1924 : 12, ගුණරත්න 1919 : 20).

ඉංග්‍රීසිය මාධ්‍ය කොට ගත් නව අධ්‍යාපන කුමය කුතන සමාජය වෙත ජනනාව ප්‍රවේශ කිරීමෙහි සමත් විය. විවිධ වෘත්තීන් ඉලක්ක කොටගත් අධ්‍යාපනය, නාගරිකරණය වූ ග්‍රාමීය පහළ මධ්‍යම පාන්තික තරුණයන් වඩා ඉහළ රැකියා හා සමාජ තත්ත්ව වෙත මෙහෙයුමෙහි සමත් වූ ආකාරය 1924 බිඛිලිවී.එ්. සිල්වාගේ පාසල් ගුරුවරී ප්‍රබන්ධයෙහි දැක්වේ. බැහැවි තම මේ තරුණයා නගරයට පැමිණ තාවකාලික රැකියාවන්හි යෙදෙමින් දුඩ් උත්සාහයෙන් නීතිය හැදැරීමෙන් නවීන සමාජයේ සාමාජිකයෙකු බවට පත් වූයේය.

“බැනවි අල්විස් දැන් මූල් ලක පතල ප්‍රසිද්ධියක් ඇති මහතෙකි. පරාප්‍රලකාම් ජාති හිතෙනියෙකු වශයෙන් ද විභාරද

නීතිවේදියෙකු වශයෙන් ද ජීවිතය ආරම්භ කළ මූල්‍ය ස්වක්ෂිය උද්‍යෝගීමත් හාවය නිසා මද කළකින්ම ධනය ගං වතුරක් සේ මෙන් ගලන්නට පටන් ගත්තේය” (සිල්වා 1924 : 153).

වික්‍රමසිංහගේ සේමා (1922) ප්‍රබන්ධයෙහි ද දක්වෙන පරිදි තරුණයන් වඩාත් උනන්දුවෙන් නව අධ්‍යාපන ක්‍රමය ඔස්සේ රැකියා වෙත එලැයිමට උත්සුක විය.

“කොළඹ ගාස්ත්‍රීය දුග්‍රහණය කරමින් සිටි ඇඩ්මන්ඩ් සහ පිටර යන දෙදෙනාම නීතියු විභාගයෙන් එක්වර සමර්ථ වූහ...” (වික්‍රමසිංහ 1922:).

පූර්ව නූතන සමාජයේ / පූර්ව යටත්විජ්‍ය සමාජයේ විවාහය සම්බන්ධයෙන් පවුල් අතර ගැලපීම සිදු වූයේ ‘කුලය’ හෝ ‘වංශය’ මූලික කොට ගැනීමෙනි. එහෙන් නූතන දෙනේශ්වර සමාජයේ සිදු වන්නේ පුදෙක් මූල්‍ය පදනම මතයි.

“... ඒ කොයි හැරි වූවත් අපගේ දියණය අප විසින් ධනවතකුගේ ප්‍රතුයකුට විනා අන්‍යකුට පාවාදීම නොසැහැන්නේය. දුප්පත් අයෙක් අප වැනි පොහොසත් පවුලකට ඇතුළත් උනාම මූල්‍ය හිරහුර කරදර ලැබීම සත්‍යය” (පෙරේරා 1908 : 11).

අභිනව සමාජරාක් ක්‍රමයට අනුගත වෙමින් ජීවිකාව උදෙසා නගර වෙත සාක්ෂිමණය වීමෙහි උත්තේඡනයක් වූ වැටුප් ක්‍රමය යටත්විජ්‍ය යුගයෙහි මෙරට නාගරික සමාජයෙහි සිඛිත පන්තියක් නිරමාණය කිරීමෙහි හේතු විය. සාම්ප්‍රදායික නිෂ්පාදන ක්‍රමයේ සිට නූතන ක්‍රමයට විතැන්වීමේ ක්‍රියාවලියේ දී භුගෝලිය කළාපයක් මූළුණදෙන ප්‍රධාන ගැටුවලින් එකක් වන්නේ මෙකි අභ්‍යන්තර සංක්ෂීපය (International Journal of Economics & Business Administration, Vol. I Issue (4) 2013:27-30). කිසියම් සමාජයක් නූතනත්වයට පත්වීමේ දී කාර්මිකරණය, නැවිකරණය හා නාගරීකරණය යන සංයුත්ත සංකීරණ ක්‍රියාවලිය හේතුවෙන් තන් සමාජයේ ආන්තීකරණයට ලක් වූ වැටුප් ගුම්කයන් පිරිසක් බිභිඩීම අනිවාර්ය තන්වයකි. මේ පසුවීම සිංහල ප්‍රබන්ධ රචකයන්ගේ නිරමාණ ඇසුරෙන් ප්‍රකට වීම මගින් සාහිත්‍යය යනු එය පහළ වන යුගයෙහි ප්‍රතිඵ්‍යුම්බයකි යන ප්‍රවාදය සහාය කිරීමෙහි හේතු වෙයි.

ඇත්. ඩී. විමලනායි විසින් රචිත තරුණීයකගේ අන්තිම කැමැත්ත නොහොත් සෝමාවති (1918) ප්‍රබන්ධයෙහි ‘විල්මට්’ නම් තරුණීය කොළඹ මරියකේ යෝගක සාප්පුවක සපත්තු මහන්නෙකු ලෙස ස්ථිතිව පවත්වාගෙන ගියේය. එහිම නිරුපිත වාර්ල්ස් නම් තරුණීය පිටකොටුවේ වෙළඳ ගාලාවක ගණන් තැබීමේ නියුතු වූවෙකි (විමලනායි 1918 : 28).

මරදාන ඕඩ්ඩි පාරේ පදිංචි ජොජානා සහ ඇයගේ දියණිය සුසි පවුල රක්ෂා කිරීම සඳහා පහළ පන්තියේ ඇදුම් මැසිමෙහි නිරත වූහ. සුළු මැහුම් වැඩ කොට ඒවා පිටකොටුවේ ඇදුම් විකුණන වෙළන්දියන්ට විකිණීම මුවන්ගේ රකියාවයි (ජනදාස 1923 : 33).

මිරිගුව කැතියෙහි නිරුපිත කුලී රික්ෂේෂ් රථ රියදුරෝරකි. ඔහුගේ වරිත නිරුපණය මගින් පිඩිත පාංතික ජනයාගේ අස්ථාවර ආර්ථික තත්ත්වය මෙන්ම ඒ හා සමගම වර්ධනය වන පිඩිත පාංතික සමාජ සංස්කෘතික පසුබිම ද මේ මගින් ප්‍රතිනිර්මාණය කෙරේ. දිලිඳු බවේ විෂම වතුය හේතුවෙන් ආර්ථික පිබාවෙන් මිදිමෙහි අපොහොසත් මෙම සමාජ කොට්ඨාසය ධන්ක්වරයේ අනිවාර්ය ප්‍රතිඵල ලෙස හැඳින්වේ.

“ද්‍රව්‍යකට උඩ කියක් හම්බ කරනවද?

මොනවද මහත්තයා ඒකේ ගානක් නැ. සමහර ද්‍රව්‍යකට රුපියල් භතක් හම්බ කරනවා. සමහර ද්‍රව්‍යකට සත හැත්තැපහක් හම්බ කරනවා. මම ද්‍රව්‍යකට සහ හැත්තැ පහක අරක්කු බොනවා.

.....

‘මීම හරිගස්සල තියෙන්නේ මේ රස්සා කරන අපට තමා’” (විකුමසිංහ 1925 : 122-123).

පියදාස සිරසේනගේ මහාවියවුල ප්‍රබන්ධයෙහි ද මරදාන ඩීන්ස් රෝඩි නමැති විදියේ පුංචි කුලී ගෙයක සිටිමින් කුලී වැඩ කර දිවි රෙකගත් මවක හා දියණියක නිරුපිතය. තව ආර්ථික ක්‍රියා හේතුවෙන් ඇති වූ නව රකියා මෙන්ම නාගරිකරණය වැනි තුතනත්වයේ අනිවාර්ය තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාජය පැහැදිලි ලෙස ප්‍රතිස්තරගත වීමත් ඒ අනුව නව සමාජයේ අඩු ආදායම්ලාභී පිඩිත පාංතික වැටුප්

ග්‍රුමිකයන් පිරිසක් බිහිවීමන් කැපී පෙනුණි (සිරිසේන 1909 : 54).

මෙරට නැතනන්වයට ප්‍රවිෂ්ටවීමන් සමගම සාම්ප්‍රදායික අර්ථ ක්‍රමයට සාපේක්ෂව සමාජ-සංස්කෘතික තත්ත්වයෙහි ඇති වූ විපරිවර්තන ද පුද්ගල ගනුදෙනු ඇසුරෙන් ප්‍රකාශයට පත්වන්නට විය. ඒ අනුව බටහිර සමාජය අනුදත් සංස්කෘතික අගයන් එනම් එකී සමාජයෙහි ක්‍රියාත්මක විවිධ වෘත්තීන්, සිරිත් විරිත්, ඇසුම් පැළඳුම්, කැම බීම ආදිය ද මෙරට ජන ජීවිතයට ආරෝපණය වන්නට විය.

“අපේ පිරිසර ගම්වලට නාකි වල් ගැනු ගොහින් දුප්පේපන් ගෙදරවල ඉන්නා අභිංසක තරුණියන්ට හොඳ රක්ෂා අරගෙන දෙන්නටය. කියා එක්කරගෙන අවුත් වල් ස්ථීරින්ගේ සමාගමවලටන් යෝනකාදීන්ගේ ගේවලටන් දාස මෙහෙයුට පමුණුවති. මේ නිසා කෙතරම් අසරණ දෙමාපියෝවන් කොළඹ ආදී එළිමහන්වල රක්ෂා ආදියත් පිණිස ගැනු දරුවන් නොයැවීමට තරයේ සිතට ගත යුත්තාහ” (සිරිසේන 1921:224).

ලාංකේය සමාජය නැතනන්වයට ප්‍රවිෂ්ට වූ යටත්විජ්‍ත යුගයෙහි දී මෙරට පුරුණ වශයෙන් බ්‍රිතාන්‍ය යටත්විජ්‍තයක් වීම හේතුවෙන් එතෙක් පානුදීසි හා ලන්දේසින් ඇසුරෙහි සිදු වූ සංස්කෘතික සම්මුණුණය කරන කොටගෙන මෙරට සමාජයෙහි ප්‍රකට වූ දෙමුහුන් ස්වරුපය පරිපාකයට පත් විය. නිල බලය මිනින්ම මෙරට සමාජයට අන්තර්ග්‍රහණය වූ දේ මෙන්ම බහු සංස්කෘතික සමාජ ක්‍රියාකාරීත්වය හේතුවෙන් නිරුත්සාහකවම ප්‍රකාශයට පත් වූ ඇවතුම් පැවතුම් හෝ සිරිත් විරිත් ආදිය නැතනන්වයේ තවත් ස්වරුපයක් වූ දෙමුහුන් (Hybridity) ලක්ෂණ ප්‍රකට කිරීමෙහි සමත් වූ ආකාරය වලවිවක පලහිලවිව ප්‍රබන්ධය මගින් එසේ ප්‍රකාශයට පත් වේ.

නව අධ්‍යාපන ක්‍රමයෙහි එල ලැබුවන් ලෙස ලැබු රක්ෂා මෙන්ම අධ්‍යාපනය නොලැබුවන්ගෙන් යුතු වූ වැටුප් ග්‍රුමිකයන් ද මෙසේ නැතනන්වයට පිවිසි ලාංකේය සමාජයේ නව සාමාජිකයේ වූහ. මෙයට අමතරව තත්කාලීන සමාජය නියෝජනය කළ ව්‍යාපාරික ප්‍රජාව ද මෙරට නව ආර්ථිකයේ තීරණාත්මක සාධකයක් විය. ලාංකේය සමාජය නැතනන්වයට එලැංශීමේ අර්ථික මෙන්ම සමාජ ප්‍රකාශනයෙහිලා කැපී පෙනෙන ප්‍රජාව වූයේ ද මේ පිරිසයි. නැතන සිංහල ප්‍රබන්ධ සාහිත්‍යයෙහි ආරම්භක යුගයෙහි එනම් වසර

විසිපහක් පමණ වන ඉතිහාසයෙහි ප්‍රකාශිත ප්‍රබන්ධ අතර පියදාස සිරිසේන, මාර්ටීන් විකුමසිංහ, බඩිලිචි.ඒ. සිල්වා, සයිමන් ද සිල්වා, එම්.සී.එං. පෙරේරා සහ ඇල්බට සිල්වා වැනි මහා සාහිත්‍යයෙහි නියෝජිතයන් මෙන්ම වුව තිරමාණකරුවන්ගේ ද ප්‍රබන්ධගත ප්‍රධාන කතා ප්‍රවිත නැතහොත් මුඛ්‍ය වරිත මෙම නව ධනේශ්වර සමාජ පන්තිය නියෝජනය කරන තත්කාලීන සමාජ කොට්ඨාසය වටා ගොඩනැගුණකි. මේ අනුව ප්‍රබන්ධගත සමාජ යථාර්ථ ගවේෂණයෙහි දී කැපී පෙනුණු ලක්ෂණයක් වූයේ සුර්ව යටත්වීම්ත සුගයෙහි මෙරට බහුතරයකගේ ජ්වනෝපාය වූ වී ගොවිතැන හෝ හේත් ගොවිතැන විෂය කොටගත් ප්‍රබන්ධ මෙම අධ්‍යයනය සඳහා භාවිත ප්‍රාථමික මූලාශ්‍ය අතර අතිශය විරල විය. මේ මගින් ද සනාථ වන්නේ නූතන ප්‍රබන්ධ වනාහි ඒවා බිජිවන සුගයෙහි පර්යාවලෝකනයක්ය යන සමාජය සාහිත්‍ය අධ්‍යයන න්‍යායගත යථාර්ථය සිංහල ප්‍රබන්ධ සාහිත්‍ය විමසීමෙන් ද සනාථ කෙරෙන බවයි. එනම් තත්කාලීන සමාජය අත්වේදී නූතනන්වයෙහි විවිධ ස්වරුප සම්බන්ධයෙන් සමකාලීන ප්‍රබන්ධකරුවා සවිඳුනික වූ බවයි. ඒ අනුව සමස්තයක් ලෙස මෙම ප්‍රබන්ධවල පවුලෙහි ප්‍රධානියා ආර්ථික වශයෙන් සඳුනු වූවෙකි. මුහන්දීරමිවරු, නොතාරිස්වරු, වාසල මුදලිවරු, මහාපරිමාණ මිනිරන් වෙළෙන්දේ, විදානේවරු, වතු කොන්දාස්තරවරු, දිසා මහන්තුරු, ගලා වෙළදාවරු, නිතියෝයේ, අධිනිතියෝයේ, දිසාපතිවරු, ගුරුවරු, දනවත් රේන්ද්‍රකරුවෝ, ලිපිකරුවෝ මෙන්ම ග්‍රාමීය ඉඩම් හිමි දෙවනවත්තු මේ අතර වෙති.

යටත්වීම්ත සුගයෙහි ආරම්භක කාල වකවානුවෙහි එක්රේස් කරගත් ප්‍රාග්ධන සමුව්වය පසුකාලීනව නැගී ආ වතු වග ක්ෂේත්‍රයෙහි ආයෝජනය කිරීම මගින් දනවත් ව්‍යාපාරික පිරිසක් බිජි වූහ. මුවුනු අරක්කු රේන්ද ව්‍යාපාරය, මිනිරන් ව්‍යාපාරය, වෙළෙදාම ආදියෙන් රස් කරගත් මූලධෙනය තේ, කොපී, රබර වැනි මහාපරිමාණ වාණිජ වගවන්හි යෙදවුහ. සිරිමැදුර ප්‍රබන්ධයෙහි නිරුපිත වින්සනට් තම තරුණයාගේ පියා මිනිරන් කරමාන්තය ඇසුරෙන් දනවත් වූවෙකි. මහුගෙන් පසු ප්‍රකා පියාගේ ව්‍යාපාර කටයුතු පවත්වාගෙන ගිය අතර මුල් පරම්පරාවට සාපේක්ෂව කිසියම් අධ්‍යාපනයක් ලබා ව්‍යාපාර දානයකින් සමන්විතව ක්ෂේත්‍රයට පිවිසීම දැකගත හැකිය (පෙරේරා 1908 : 98).

මගේ කරුමේ (1907) ප්‍රබන්ධයෙහි නිරුපිත තියෝබෝල්ඩ් ප්‍රනාන්දු නම් තරුණයා මිනිරන් වෙළඳාමෙන් ඉතා ධනවත් වූවෙකි. තුනන ලාංකේය සමාජයෙහි ව්‍යාපාරික ධනවතුන් ආරම්භක වශයෙන් ආදායම් උපයන ලද්දේ අරක්ෂා රේන්ද ව්‍යාපාරවලින් හෝ මිනිරන් කර්මාන්තය වැනි මාරුගවලිනි. අනතුරුව ලක්දේව නොයෙක් පලාත්වල ඉඩකඩම් හා දේපල මිලට ගත්තේය (පෙරේරා 1907:18). මිනිරන් වෙළඳාමෙන් ධනවත් වූ පිරිස් නමැත්තා අගනුවර වාසයට පැමිණීමත් තුනනත්වයෙහි සංස්කෘතික ප්‍රකාශන වන බටහිර සමාජ අයයන් අන්තර්ග්‍රහණයෙහි උත්සුක වූ ආකාරය තුනන ප්‍රබන්ධ ඇසුරෙන් හදුනාගත හැකිය. ඒ අනුව ක්‍රමයෙන් තුනනත්වයට ප්‍රවිෂ්ට වන ලාංකේය සමාජයේ ආර්ථික පරිවර්තනයන් ඒ මත පදනම් වන ධනේශ්වර සමාජ ක්‍රමයෙහි තත්ත්ව සහ බල නිර්මාණයන් පිළිබඳ සිවිශ්‍යානක වූත් එකී යථාර්ථය ප්‍රතිනිර්මාණයෙහි සමත් වූත් ප්‍රබන්ධකරුවේ වෙති.

“... බම්බලපිටියේ ‘බෙන් රේචින්’ නම් ගෘහයට ගෘහස්ත මෙහෙකරුවන් උවමනා බව දැනගන්නට ලැබේ ඒවුහම් පෙරේරා එහි පැමිණ හිල්ඩ්බාට එහි රක්ෂාව ලබා දුන්නේය. පිරිස් නම් ධනවත් මිනිරන් වෙළෙන්දෙක් ඒ ගෙදර වාසය කළේය. ඔහුට ඇති වූයේ මැටිල්ඩ් නම් එකම දු කෙනෙක් පමණකි. පිරිස් මහතා අභ්‍යන්තර පොනොසන් වූ කෙනෙක් බැවින් කුලගනක් මෙන් ඇ ඇතිදුඩ් කිරීමට බොහෝ ව්‍යායාම දැරිය. ඇට පියානා ගැහීමත් නැවැමත් උගෙන්වන පිණිස ලන්සි නොනා කෙනෙකු ගෙදරට ගෙන්වා ගත්තේය... සවස් හාගයේ ව්‍යායාම පිණිස ඇවැළිදුමට ලක්ෂණ පෝනියෙකු සහිත අශ්වර්ථයක් සාධාවා දුන්නේය...” (කුරුකුලස්සිරිය 1924 : 28-29).

ආරියවංශ අහයරන්නගේ ශ්‍රී කාන්තා ශ්‍රී හෙවත් ලිලිගේ සැබැඳුම්ය (1916) කානිය ද නැගී එන ධනේශ්වරය, නාගරීකරණය ඇතුළු තුනනත්වයට පිවිස අහිනව සමාජයේ ස්වභාවය ප්‍රකට කරන්නකි. තුනනත්වයෙහි සංස්කෘතික සම්ප්‍රේෂණ කියාවලියෙහි දී ඉංග්‍රීසි අධ්‍යාපනය මෙනම ඒ හා සම්බන්ධ සමාජානුයෝග්‍රනය කෘත්‍යයන් පිළිබඳ වූ යථාර්ථය ද කතුවරයාගේ අවධානයට ලක් වී තිබේ.

“අැල්පුවි පෙරේරා වනානී ඉතා දුෂ්පතෙක්ව සිට මිනිරන් වෙළඳාම හේතු කොටගෙන අලුත ධනවත් හාවයට පැමිණි ලොකු පොහොසතෙකි. ... ඉංග්‍රීසි කරාව සහ යුරෝපීය සිරින් විරින් නොදට පුරුදු පුහුණු වීමත් සඳහා ලංසි ගෙදරක නවත්වමු යැයි කියා දෙමහල්ලන් විසින් කතා කරගෙන සෞසා නම් ලංසි මහතෙකුගේ ගෙදර නවත්වා...” (අභයරත්න 1916 : 8, 10).

භූතනත්වයෙහි අනිවාර්ය අංගයක් වූ සන්නිවේදන දියුණුව විසින් පූර්ව යටත්වීම්ත යුගයෙහි මෙරට පැවති පුද්ගල දුරස්ථභාවයෙහි සිමා පටු කරන ලදී. එය ධනාත්මක සමාජ අත්පත්කර ගැනීමක් වුවා සේම පොද්ගලික ජ්වන විෂයයෙහි ඇතැම් විට නුහුරු කරදරකාරී විවෘතභාවයක් ඇති කිරීමෙහි හේතු වූ ආකාරය ප්‍රබන්ධගත තිදුසුන් ඇසුරින් සනාථ කෙරේ.

“... මෙහේ නැතිවුන හැටියේ මොවුන් කළබොල වී එහාටත් මෙහාටත් දන්වනවා. එතකොට දෙපැත්තටම දැනෙනවා. මේ තැපැල් කන්තොරුදියි, වෙලිගුෂම කම්බිය මළහන් ඉලවිවේ ඉංග්‍රීසිකාරයා ඇටෙවිවැන් රහසක්වත් කරගන්ව හැටියක් නෑ” (මාරසිංහ 1923 : 60).

නව රැකියා උත්පාදන මාර්ග ඩිභි කරමින් ගොඩනැගුණු සව සමාජයේ නව සන්නිවේදන ක්‍රියාවලිය බිඛිලිවී. ඒ සිල්වා ප්‍රතිනිර්මාණයට හසුවන්නේ මෙසේය.

“... මහ තැපැල් කන්තොරුවට පියෙළුන්ලා ඕනෑ කර තිබෙනවාය කියා මට ආරාවියි. මහත්මයා උද්වී කළේත්, මට ඒ රක්ෂාවක් ගන්නට පුළුවනැයි කියා...” (සිල්වා 1903 : 105).

කාර්මික දියුණුවට අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් අතර අත්‍යවශ්‍ය වූ විදුලිබල උත්පාදනයෙහි ප්‍රතිඵල ලෙස පොදු ජ්වන අවශ්‍යතා පූරණයට විදුපහන් බල සම්පාදනය ද භූතනත්වයෙහි සංසටක අතර වේ. මේ තත්වය ප්‍රබන්ධකරුවකුගේ අවධානයට ලක් වූයේ මෙසේය.

“කුරුදුවත්තේ ටරට රෝචිහි පිහිටි ‘සුමනගිරි’ නම් දෙමහල් පහය වෙනදාට වැඩි දිප්තිමත් ආකාරයක් ඉසිලිය. එහි තණිහි තණිහි දල්වන ලද ‘ඉලැක්ට්‍රික්’ පහන් ආලෝකය කරණ කොට

“ගෙන ප්‍රාසාදය පමණක් නෙව ඒ අවට පුද්ගලය ද ඒකාලෝක විය” (කනකරත්න 1921 : 08).

නැතනත්වය හා සබැඳි තාගරිකරණය කොළඹ නගරය කේන්ද්‍ර කොට ගනිමින් කුමයෙන් ආසන්න උපනගර වෙත ද ප්‍රවිශ්ට වූ ආකාරය තත්කාලීන ප්‍රබන්ධකරුවාට විෂය වූයේ මෙසේය.

“විෂේෂීකර නොනා, ඇ සේම තරුණ වයස් ඇති, ඇ සේම සිතු යමක් කරන, සෙල්ලමෙහි නිතර සිත රැඳි, ඇදුම් පැලදුම් ගැන ආසාවන් ක්‍රියා කරන තැනැත්තියකි. ඇගේ ස්වාම්පුරුෂයා ද ඇ සේම කළුපනා ඇතිවූයෙන් ඇගේ අභජකාරය දියුණු කිරීමට මහු බොහෝ සෙයින් උපකාර වූයේය. එහෙයින් අලංකාර ලෙස ගේදාර තබාගෙන, වැඩකරුවන් රාඛියක් ඇතිව, රථවාහන කිපයක් ද අශ්‍රවයන් දෙදෙනෙක් ද ඇතිව සැප ඉසුරු දක්වමින් මව්හු කළුගත කළාභුය” (ද සිල්වා 1907:50).

මිනැම සමාජය පළමුව නැතනත්වය අත්විදින්නේ පරිපාලක මෙන්ම ආර්ථිකය කේන්ද්‍රගත වන භුගෝලීය වපසරියයි. එට අවශ්‍ය වශයෙන් කුමයෙන් නගර උපනගර හරහා සමාජ පරිධිය දක්වා එය ප්‍රසාරණය වේ. මෙහි ප්‍රතිඵ්‍යුතුක් ලෙස කුමයෙන් බිජිවුණු මෙරට මධ්‍යම පන්තිය මෙන්ම ඔවුන්ගේ කුමුම්බගත ජ්වේතවල නවා ස්වරුපයන් දියුණු ප්‍රවාහන කටයුතු හා පෙළද්ගලික සුබවිහරණය කෙරෙහි නැතන සමාජය වෙත වූ ආකර්ෂණයන් මේ මගින් ප්‍රකාශයට පත් වේ.

“අද්වකාත් බේර්සන් පොක්ස් මහතා මනාල දෙපළගේ සැප ප්‍රාර්ථනා සවිදිය පිරුවේය. මනාලයාගේ යාලුවා මෙන්... රස් වූ සියලු දෙනා අලංකාර ගාලාවේ පිළියෙළ කර තිබූ සැන්චිවිච, පස්තැල ආදිය කමින් බැන්ඩි, විස්කි ආදිය බොමින්... රස්ව තුන් ජනයාගේ ජායාරුප ගනු ලැබේය... එදින ප්‍රවාන්ති පත්‍රවල මෙම විවාහ මංගලය සම්බන්ධ විස්තර ප්‍රවාන්ති පත්‍රවල පළ විය” (පෙරේරා 1911:19-22).

මාර්ටින් විතුමසිංහ විසින් රඩිත ලිලා (1914) නවකතාවෙහි දැක්වෙන පරිදි ගමේ පන්සලට පැමිණෙන ගැමි ස්තීන්ගේ කබාකුරුත්තුවල සහ හැටිවල මසා තිබුණු ඉංග්‍රීසි අකුරු, අහිනව

සමාජාර්ථික පරිවර්තනයෙහි සංකේත වේ. සේවා සංදුමය කියුවීමකට ද ලක් කළ හැකි වෙයි. ඉහළ සමාජාර්ථික තත්ව නියෝගතනය කරන තරුණියන්ගේ එවැනි අනුකාරක තත්ව විවේචනයට සැලකිය යුතු අධ්‍යාපනයක් නොලද ගැමී තරුණියන්ගේ විවේචනයට ලක් වේ. එතිහාසිකත්වය විසින් තීරණය කළ මෙවැනි සමාජාර්ථික පරිවර්තන මගින් ස්ත්‍රීය විසින් වෙනසක් සඳහා ස්වකිය වින්තනය යොමු කරන ලද බව ප්‍රතිනිර්මාණය කරයි. යටත්විෂ්ත යුගයේ විවර වූ අධ්‍යාපන වරප්‍රසාද මෙන්ම සංස්කෘතික දෙමුප්‍රන්ඛව හෝ බහුසංස්කෘතිකත්වය අඩුයය නැතනත්වයට පිවිසි ලාංකේස ස්ත්‍රීයගේ සමාජ ගතිකයන් මේ මගින් ප්‍රකාශයට පත් කෙරේ. ඒ අනුව ලිලා නවකතාවෙහි ස්ත්‍රී වරිත එතිහාසිකත්වය ප්‍රතික්ෂේප නොකරන, එහෙත් නව්‍යත්වය වැළද ගන්නා තත්කාලීන ලාංකේස ස්ත්‍රීය පිළිබඳ යථාර්ථය පසක් කොට දීමෙහි සමත් වී තිබේ.

“අම් ගියා නම් හිනාවෙලා මැරේවි. අර ලැබීගේ හැටුවට මැද්දේම ... ඉංග්‍රීසි අකුරු දෙකක් රතු නුලෙන් හා එයිට වැඩිය හොඳ වැශේ වෙලේගෙදර ලිසිගේ කඩාකරුත්තුව පිටිපසේස ඉංග්‍රීසි අකුරු පෙළක් මහලා තිබුණා” (විකුමසිංහ 1914 : 9-10).

නිගමනය :

දහනව වන සියවසෙහි පමණ මෙරට සිදු වූ සමාජ විපරිවර්තනය හේතුවෙන් නවීකරණය, කාර්මිකරණය ඇතුළු ධෙන්ජ්වර සමාජ සංස්ථාවලින් යුතු නැතනත්ව ප්‍රවේශය එතිහාසික සන්ධිස්ථානය විය. මෙම යුගය වඩාත් විශ්වසනීයන්වයෙන් මෙන්ම යථාර්ථවාදී ලෙස ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමට නැතන සාහිත්‍යාංශයක් වූ සිංහල ප්‍රබන්ධ කතාව සතු ගක්‍රනාව මෙහි දී විමසා බලනු ලැබේණ. නැතනත්ව ව්‍යාපාතිය පිළිබඳ කුමනාකාර විවේචනවලින් යුක්ත වුවද තත්කාලීන සිංහල ප්‍රබන්ධ රචකයන් ලාංකේස සමාජය නැතනත්වයට ප්‍රවිෂ්ට වීම පිළිබඳ ස්වරුපය ස්වකිය ප්‍රබන්ධ මගින් වඩාත් යථාර්ථවාදී ලෙස ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමෙහිලා සමත් වූ ආකාරය තීරික්ෂණය කළ හැකිය.

ආණිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය :

අභයරත්න, කේ.ඩී.ඩී. (1916). ශ්‍රී කාන්ත ශ්‍රී. කොළඹ:

මලිවර බංසේ (1963). ලංකාව කාර්මික රටක් කිරීම, 1916 සිට 1948 දක්වා කාලය තුළ පැවති මත හා ප්‍රතිපත්ති. තුනත පුදෙ ගාස්ත්‍රීය ලිපි පළවෙනි කාණේඩය, දෙනිවල : තිසර ප්‍රකාශකයෝ.

කනකරත්න, ඩී. ද එස්. 1920. පියකරු ලිලියන් හෙවත් දියුණුවේ රහස් ද්වීතීය භායය, කොළඹ : සිරි ලංකෝදය යන්ත්‍රාලය.

කුලසුරිය, ඩී.පී. 1924. තිල්බා. ප්‍රකාශනය සඳහන් නොවේ.

ජ්‍යෙෂ්ඨ, ඩී.චී.සී. 1923. බද්ධ වෙළරය හෙවත් නැශ්දා සහ ලේලි. ප්‍රකාශනය සඳහන් නොවේ.

ද සිල්වා ඒ. සයිමන් 1907. තෙරිසා. කොළඹ : සිරි ලංකෝදය යන්ත්‍රාලය.

පෙරේරා, එම්.සී.එස්. 1911. ලලිතා හෙවත් රත්න මාණිකාජය. කොළඹ : සිංහල මුද්‍රණාලය.

1908. මගේ පෙම්බරී. කොළඹ : සිංහල සමය මුද්‍රණාලය.

1907. ලංකා අභිරහස්. කොළඹ : සිංහල සමය මුද්‍රණාලය.

මාරසිංහ, ජේ.එම්. 1923. ප්‍රථම ආලය හා අන්තිම ආලය. ගම්පහ : ගාමිණි ප්‍රිත්තින් වරක්ස්.

විතුමසිංහ, මාර්තින් 1922. සේවා හෙවත් නොනැසෙන ආලය. කොළඹ : ඇම්.ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම.

1925. මිරිගුදිය. ප්‍රකාශනය සඳහන් නොවේ.

1914. ලිං. කොළඹ : විද්‍යාභ්‍යන් මුද්‍රණාලය.

විමලනාථ, එම්.ඩී.ඩී. 1918. තරුණියකගේ අන්තිම කැමැත්ත. කොළඹ : විද්‍යාදරු මුද්‍රණාලය.

සිරිසේන, පියදාස 1909. මහාවියවුල. ප්‍රකාශනය සඳහන් නොවේ.

1921. වලවිත පලනිලවිත හෙවත් විතුමපාලගේ තුන්වැනි විතුමය. ප්‍රකාශනය සඳහන් නොවේ.

සිල්වී, බිබිලිවී.එ. 1924. පාසැල් ගරුවරී. කොළඹ : එන්.ඊේ. කුරේ සහ ප්‍රකාශකයෝ.

දැව්තියික මූලාගුරුය :

ආරියපාල, ඇම්.චී. (1962) 1996. මධ්‍යකාලීන ලංකා සමාජය. කොළඹ : ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෙයුරයෝ.

එල්ලොවල, නේම 1964. පුරාතන ලංකාවේ සමාජ ඉතිහාසය. කොළඹ : ලංකාන්ඩුවේ මුදුණ දෙපාර්තමේන්තුව.

ඡයවර්ධන, කුමාර 2006. සෞක්කන් ලොක්කන් වූ වගයි. ශ්‍රී ලංකාවේ යටත්විජ්‍ය ධින්ජ්වරයේ තැගිම, කොළඹ : සමාජ විද්‍යාඥයින්ගේ සංගමය.

දේශී, එල්.එස්. 2016. තුනනත්වය, පශ්චාත් තුනනත්වය සහ නව සමාජ ත්‍යාගය. (පරි.) ප්‍රේමකුමාර ද සිල්වා, අබේරත්න අත්තනායක), කොළඹ : ගාස්ට් ප්‍රකාශකීන් (ප්‍රයිවෙට් ලිමිටඩ්).

2007. තුනනත්වය යනු කුමක්ද? සංවාද, 27 කළාපය, කොළඹ : සමාජ විද්‍යාඥයින්ගේ සංගමය.

බණ්ඩාරගේ, අයෝකා 2005. ශ්‍රී ලංකාවේ යටත්විජ්‍යත්වයාදය. කොළඹ : සැටුමිනර්ඩ්ලේක්.

විකුමසින, නීරා 2012. ශ්‍රී ලාංකේය ඉතිහාසය. වෙළුම (සංස්.) විශේෂුග, බිබිලිවී.එම්.නේ., කොළඹ : ඇම්.චී. ගුණසේන සහ සමාගම.

සුරවිර, එ.චී. 1982. සමාජය සාහිත්‍ය අධ්‍යයනය. කොළඹ : සීමාසිනි ලේක්ඩ්වුස් ඉන්වෙස්ට්මන්ට්.

Andradi W.M.D.D. 2011. Sri Lanka Subordinates of the British. Colombo Social Scientists Association.

Bandarage, Asoka 1982. Colonialism in Ceylon. Colombo:

De Silva Colnini 1941.(1995) Ceylon Under the British Occupation. Vol. II, 1795-1833, New Delhi: Publication.

Fernando, Tissa 1979 (ed.) Politics and Modernizational Modern Sri Lanka : Society in Transition, USA, Syracuse University Press.

Giddens, Anthony 1998. **Capitalism & Modern Social Theory'**
London: Cambridge Press.

Gunathilaka, Hema (?) **Kalyani Journal of Humanities & Social Sciences** of the University of Kelaniya.

Kearney, R. 1979. **Politics and Modernization in Modern Sri Lanka : Society in Transiation.**

Rustow, D.A. 1967. **A Word of National Problems of Political Modernization.** The Brooking Institute, Washington:

Thambiah, S.J. 1969. **Kingship, fact and fiction in relation to the Canedian Sinhalese.** Journal of the Royal Anthropological Institute, Volume V.

Web-sites :

<https://www.tutorzu.net>sociology>topics> modernity> 2021.03.29.